

HET BETOOG LEI HEIJENRATH

Onderwijs ontbeert zelfkritiek

Uw krant heeft de moed opgebracht een opiniërend stuk over het (basis)onderwijs van de hand van filosoof Etienne Kuypers aan de lezers voor te leggen (29 juni). Die tekst loog er niet om. 'Er staan veel kneusjes voor de klas'. Het echte probleem van het onderwijs is dat de kwaliteit van met name onderwijzers veel te wensen overlaat.

Dat ik zelf als leerling van de basisschool – die heette toen anders – de schoolbanken bevolkte is heel lang geleden. Wat ik me ervan herinner is, dat mijn meesters – zo noemden we die in die tijd – een onaantastbaar gezag hadden. Dat werd niet alleen door ons zo ervaren, maar ook door onze ouders.

Struikelblok

Het is in mijn geval niet gebleven bij kleuter- en basisschool en dat bracht later met zich mee, dat ik in diverse posities leiding mocht geven aan diverse soorten onderwijs. Als voorzitter van een schoolbestuur van een aantal basisscholen moest ik ervaren dat sollicitanten nauwelijks in staat waren een goede sollicitatiebrief te schrijven. De vervoeging van werkwoorden was voor velen een struikelblok.

Bij analyse van de eerder gevolgde opleiding – veelal havo – bleek het te gaan om een samenstel van vakken dat een bij elkaar gescharreld karakter vertoonde, gericht op het in ieder geval behalen van het diploma.

De onderwijsbegeleidingsdiensten waren onontbeerlijk om met handen en spandiensten de onderwijsteams te ondersteunen. Doorgaans waren die niet in staat om op eigen kracht

een nieuwe reken- of taalmethode toe te passen.

Dat bracht en brengt de vraag met zich mee of we wel de goede mensen opleiden en of we vervolgens die mensen goed opleiden.

Zelf ben ik verantwoordelijk geweest voor een opleiding tot leraar basisonderwijs en daar ben ik niet trots op! Misschien kan ik dat met een anekdote het best illustreren. De inspectie op het hbo had het wijs geoordeeld het vak Nederlands op de pabo aan een kritische analyse te onderwerpen. Dat leverde een rapport op waarin ook aan spelling aandacht was besteed.

Vermijdbaar

Voor het eerst in mijn leven leerde ik het fenomeen 'vermijdbare fouten' kennen. In een tekst met Jip- en Janneketaal mocht bij een 60% score aan vermijdbare fouten tegen de spelling nog een voldoende toegekend worden.

Aan pabo-afstudeerders!

Een zo mogelijk nog verbijsterender ervaring deed ik op als directeur van de heao. Mijn collega van de lerarenopleiding tot tweede en derdegraads docent economie stelde voor de studenten, die in het eerste jaar van de heao de opleiding wagens kansloosheid niet mochten overdoen, aan een zoge-

De discussie moet op gang komen over de vraag hoe wij kwaliteit in het onderwijs opnieuw willen verheffen tot leidend principe.

naamd 'duimdiploma' te helpen en ze daarmee het tweede jaar van zijn opleiding te laten instromen. Hij hoopte zo wat meer studenten voor zijn opleiding te krijgen.

Is de huidige generatie onderwijsgeven in het basis- en voortgezet onderwijs enkel slachtoffer van ordinair politiek geblunder? Daar zijn veel aanwijzingen voor. Recent heeft de staatssecretaris van Onderwijs de cito-toets verplaatst na de aanmelding voor het vervolgonderwijs. Kent u een dokter die een diagnostisch gegeven pas na de operatie wil zien?

Zelfreiniging

Wat kun je verwachten aan kwaliteit bij een leraar die begonnen is in het vmbo, daarna een mbo-diploma behaalde en vervolgens naar de lerarenopleiding gaat? De vraag stellen is haar beantwoorden. Natuurlijk geldt dit niet voor allen, maar die weg ligt open.

De branche zelf ontbeert zelfreinigend vermogen. Het is niet politiek correct om met verhalen als dit in de publiciteit te treden. Pek en veren liggen klaar voor al dan niet terechte kritiek.

En toch zal uiteindelijk de discussie op gang moeten komen over de vraag hoe wij kwaliteit in het onderwijs opnieuw willen verheffen tot leidend principe. Daarvoor zijn eerlijke vragen en pijnlijke discussies niet te vermijden.

Lei Heijenrath was werkzaam in het onderwijs

Reageren?
opinieredactie@delimburger.nl

